

D-vitamiini-tutkimusten indikaatiot tarkentuvat, ensisijaisen tutkimuksen (P -D-25) menetelmä muuttuu 30.10.2019

Asia	<p>Elimistön D-vitamiinitason ensisijaisen laboratoriotutkimuksen, plasman D-Vitamiini-25-OH:n, menetelmä muuttuu 30.10.2019.</p> <p>Muutos ei koske Kymenlaakson laboratorioissa tehtäviä tutkimuksia.</p>
Tutkimus	<p>1220 P -D-25 D-vitamiini-25-OH; D3- ja D2-yhteispitoisuus</p>
Indikaatio	<p>D-vitamiinin puutteen tai yliannostuksen diagnostiikka. Kalsiumaineenvaihdunnan häiriöiden selvittely.</p>
<i>Menetelmä-vertailu</i>	<p>Uuden menetelmän (Siemens, immunokemia) tulostaso vastaa ”golden-standard”-referenssimenetelmän (massaspektrometria) tulostasoa: Diagnostisella alueella alle 80 nmol/l tulostaso on keskimäärin sama, pitoisuuksilla yli 80 nmol/l tulostaso on keskimäärin 5% matalampi.</p> <p>Vanhaan menetelmään (Abbott, immunokemia) nähdän tulostaso muuttuu: Pitoisuuksilla alle 80 nmol/l keskimäärin 15% korkeampi, pitoisuuksilla yli 80 nmol/l keskimäärin 10% matalampi. Referenssimenetelmään nähden vanha menetelmä aliarvioi pitoisuuksia alle 80 nmol/l ja yliarvio pitoisuuksia yli 150 nmol/l.</p> <p>Immunokemiallisissa menetelmissä käytettävien vasta-aineiden erot aiheuttavat menetelmien välisiä tasoeroja ja hajontaa, jotka yleensä korostuvat pienillä pitoisuuksilla. Keskimääräisen tasomuutoksen lisäksi yksittäisillä potilailla muutos voi siksi olla suurempi tai erisuuntainen. Potilaan tulostaso voidaan varmistaa toistomittauksilla.</p> <p>Tuloksiin liitetään 3 kk ajan lausunto ”<i>Uusi menetelmä</i>”.</p>
Tutkimus	<p>9746 S -D-25-32 D-vitamiini-25-OH, D3- ja D2-muodot</p>
Indikaatio	<p>Kalsiumaineenvaihdunnan häiriöiden selvittely, kun D3- ja D2-pitoisuus tarvitaan kliinisen tilanteen vuoksi erikseen.</p>
<i>Perustelu</i>	<p>Nestekromatografinen erikoismenetelmä antaa kvantitatiiviset tulokset molemmista D-vitamiinin muodoista, D3 ja D2 (kalsitrioli ja kalsidioli).</p> <p>Vuositasolla erikoistutkimuksen osuus on ollut lähes 5% perustutkimuksen P -D-25 määrästä (noin 3000 kpl vs. 70000 kpl). Kuitenkin näistä näytteistä vain pieni osa (korkeintaan 5-10%) on sisältänyt harvinaisempaa D2 -muotoa.</p> <p>Erikoistutkimusta S -D-25-32 tulee käyttää vain silloin, kun se on kliinisesti perusteltua, koska uuden P -D-25 menetelmän tulostaso vastaa aiempaa paremmin referenssimenetelmän tulostasoa.</p>

Tutkimus	3163	S -D-1,25	D-Vitamiini-1,25-OH; D-vitamiinin aktiivinen metaboliitti		
Indikaatio	Mineraaliaineenvaihdunnan häiriöiden erotusdiagnoosiikka , mm. hypo- ja hyperkalsemia, perinnöllinen riisitauti, harvinainen D-vitamiiniresistenssi.				
Allekirjoitukset	Mikko Anttonen erikoislääkäri HUSLAB Automaatio- laboratorio puh. 050 4644 654	Titta Salopuro kemisti HUSLAB Automaatio- laboratorio puh. 040 4869 961	Outi Itkonen prosessivastaava HUSLAB Erikoiskemia puh. 050 4279 277	Lotta Joutsu-Korhonen ylilääkäri HUSLAB Kliininen kemia ja näytteenottopalvelut puh. 050 427 2402	